

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

2015/2353(INI)

22.3.2016

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre rozpočet

k príprave povolebnej revízie VFR na roky 2014 – 2020: príspevok Parlamentu
pred predložením návrhu Komisie
(2015/2353(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Peter Jahr

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. poukazuje na skutočnosť, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) je politikou EÚ, ktorá je v najväčšej miere skutočne spoločná, čo znamená, že výdavky na poľnohospodárstvo majú v celkovom rozpočte EÚ značný podiel; zdôrazňuje, že výdavky na poľnohospodárstvo sa v relatívnom ponímaní za posledné tri desaťročia významne znížili, a to zo 75 % na 38 %; zdôrazňuje, že každý občan EÚ prispieva denne na SPP len 32 centmi a že táto politika má nízku mieru chybovosti, pokiaľ ide o nezrovnalosti vo výdavkoch;
2. zdôrazňuje, že v rámci SPP sa prostredníctvom prvého piliera poskytuje podpora príjmu pre poľnohospodárov, podporujú sa environmentálne programy a hospodárska činnosť vo vidieckych oblastiach a zabraňuje sa vyľudňovaniu vidieka; v tejto súvislosti poznamenáva, že je nevyhnuté zachovať štruktúru SPP s dvoma piliermi, aby bolo možné vyplácať kompenzácie poľnohospodárom a vidieckym oblastiam a podporovať ich;
3. poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ by sa všetky politiky v EÚ, a to na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni Únie, financovali v plnom rozsahu z rozpočtu EÚ, podiel SPP by predstavoval len 1 %, čo sa v prípade politiky, ktorá zabezpečuje potraviny pre 500 miliónov občanov, zdá veľmi výhodné; domnieva sa, že SPP je najlepšou a najlacnejšou bezpečnostnou politikou Únie, keďže zabezpečuje dostatočné dodávky potravín;
4. uznáva, že na základe na prvý pohľad veľkého podielu rozpočtu EÚ vyčleneného na poľnohospodárstvo môže mať verejnosť o tejto politike nesprávnu predstavu, hoci v skutočnosti poľnohospodárske dotácie predstavujú v súvislosti s celkovým HDP členských štátov zanedbateľnú čiastku;
5. jasne konštatuje, že výdavky v rámci SPP sa pomocou viacerých reforiem tejto politiky znížili a sú cielenejšie, zamerané na trh a zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva EÚ a zároveň sú určené na riešenie čoraz väčšieho počtu výziev vrátane environmentálnych problémov a zmeny klímy, zavádzania ekologizačných opatrení a zabezpečovania hospodárskej životaschopnosti vidieckych oblastí;
6. trvá na tom, že súčasná suma v okruhu 2, ako sa uvádza v aktuálnom VFR, musí zostať aspoň na rovnakej úrovni; v tejto súvislosti odkazuje na článok 2 nariadenia o VFR, v ktorom sa jasne uvádza, že prostriedky pridelené jednotlivým štátom sa nesmú v rámci preskúmania v polovici trvania znížiť; ďalej sa domnieva, že ostatné politiky Únie musia mať potrebné prostriedky, aby si Únia mohla plniť svoje zákonné povinnosti v súlade s príslušnými právnymi predpismi týkajúcimi sa jednotlivých sektorov;
7. tiež trvá na tom, že sumy priamych platieb v okruhu 2 by mali zostať bezo zmien; poukazuje na skutočnosť, že pre príjem mnohých poľnohospodárov je to najmä v čase krízy nevyhnutnosť a že ročné využívanie prostriedkov dosahuje takmer 100 %;
8. poznamenáva, že volatilita cien súvisiaca so zhoršovaním podmienok na trhu v mnohých

poľnohospodárskych sektoroch sa v posledných rokoch značne zvýšila, čo viedlo k závažnej volatilité príjmov; preto zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť dostupnosť dostatočných rozpočtových prostriedkov na riešenie trhových kríz, ako napríklad tých, ktoré v súčasnosti postihujú mliekarenský sektor, sektor bravčového mäsa a sektor ovocia a zeleniny; v tejto súvislosti dodáva, že z dôvodu škrtov v rozpočte SPP, ku ktorým došlo počas posledných rokovaní o VFR, priame platby z prvého piliera SPP v súčasnosti nedokážu zmierniť volatilitu príjmov, ktorej čelia poľnohospodári;

9. zdôrazňuje, že pevné stropy pre SPP do roku 2020 majú oveľa menšie rezervy než v predchádzajúcom VFR napriek tomu, že sektor čelí viacerým problémom; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rezervy sa smú využívať výhradne na riešenie potrieb poľnohospodárskeho sektora, keďže dlhodobé plánovanie a zabezpečovanie investícií majú pre poľnohospodárov v EÚ zásadný význam; poukazuje na skutočnosť, že poľnohospodárstvo by nemalo byť jediným sektorom, ktorý dopláca na politické rozhodnutia, ako sa to v súčasnosti deje v súvislosti s ruským embargom;
10. varuje, že súčasná rezerva v rámci rozpočtu na poľnohospodárstvo môže byť nedostatočná, keďže v dôsledku volatility trhu, veterinárnych a fytosanitárnych rizík a ďalších nepredvídaných udalostí vzrástli požiadavky na rozpočet do takej miery, že sa očakáva, že do konca plánovacieho obdobia bude rezerva vyčerpaná;
11. zdôrazňuje, že volatilita cien sa zvyšuje, a preto je nesprávne domnievať sa, že poľnohospodárske dotácie už nie sú ďalej potrebné; v tejto súvislosti rozhodne nesúhlasí s názorom, že vďaka nárastu cien potravín a predaja produkcie v posledných rokoch majú poľnohospodári stabilné príjmy, ktoré im umožňujú plánovanie podnikateľskej činnosti a poskytujú bezpečnosť;
12. poznamenáva, že akúkoľvek novú prioritu v rámci sektora poľnohospodárstva, ktorá sa objaví počas trvania súčasného finančného rámca, možno financovať len z nových zdrojov; zdôrazňuje preto, že je ešte viac potrebné zabezpečiť dostatočné rezervy v rámci okruhu 2 s cieľom ponechať priestor prioritám Parlamentu;
13. poukazuje na skutočnosť, že ciele SPP zostávajú v rámci Lisabonskej zmluvy nezmenené, a to konkrétne zvýšenie poľnohospodárskej produktivity, zabezpečenie primeranej životnej úrovne poľnohospodárskej komunity, stabilizácia trhov, zaručenie dostupnosti dodávok a toho, že potraviny budú spotrebiteľom EÚ dodávané za primerané ceny; poznamenáva však, že postupné reformy SPP postavili poľnohospodárstvo pred nové úlohy, pokiaľ ide o kvalitu produktov, ochranu životného prostredia, zmenu klímy, zdravie spotrebiteľov, otázky využívania pôdy a spôsoby výroby a produktivity; zdôrazňuje, že ciele, ktoré boli stanovené v rámci európskej stratégie udržateľnosti, sa musia zohľadňovať aj v poľnohospodárskej politike EÚ;
14. je presvedčený, že pri dosahovaní týchto cieľov má prvoradý význam silná SPP v EÚ, a to pokiaľ ide o obsah aj finančné prostriedky, ktorá zároveň zaručuje rovnaké podmienky a transparentné potravinové reťazce v rámci vnútorného trhu, ako aj životaschopnosť vidieckych oblastí; ďalej sa domnieva, že prioritou by malo byť zvýšenie odolnosti a zamestnanosti a zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach s cieľom bojovať proti vyľudňovaniu vidieka;
15. zdôrazňuje, že poľnohospodárska výroba má mimoriadne vysokú pridanú hodnotu,

keďže tiež zasobuje spracovateľský sektor, čím prispieva k hospodárskej a sociálnej súdržnosti v regiónoch a k vyváženému regionálnemu rozvoju EÚ; upozorňuje, že je preto potrebné zachovať a v prípade potreby zvýšiť podporu, ktorú dostávajú poľnohospodári, keďže sa tým poskytujú stimuly k zvýšeniu poľnohospodárskej výroby; zdôrazňuje, že SPP významne prispieva k rastu a zamestnanosti vo vidieckych oblastiach, a to viac ako ostatné politiky Únie; pripomína, že z hľadiska štatistiky jeden poľnohospodár zabezpečí sedem ďalších pracovných miest v príbuzných sektoroch; poukazuje na význam zachovania zamerania SPP na podporu malých a rodinných poľnohospodárskych podnikov ako piliera poľnohospodárskej výroby v EÚ a života vo vidieckych oblastiach EÚ;

16. zdôrazňuje, že úspech SPP a jej prijatie tiež závisí od ďalšieho zníženia byrokracie a obmedzenia regulačných správnych predpisov na prijateľnú úroveň;
17. rozhodne sa vyjadruje proti akémukoľvek opätovnému presunu poľnohospodárskych politik na vnútroštátnu úroveň; zdôrazňuje, že spoločná povaha poľnohospodárskej politiky EÚ zabraňuje narúšaniu hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu a vedie k úsporám pre európskych daňových poplatníkov; potvrdzuje, že pre úspešnosť SPP a hospodársky blahobyt vidieckych oblastí EÚ má zásadný význam správne fungujúci a dobre financovaný druhý pilier;
18. poukazuje na skutočnosť, že čoraz početnejšie výzvy, ktorým SPP čelí, si vyžadujú väčšie finančné prostriedky; požaduje preto zvýšenie finančných prostriedkov z okruhu 2, aby bolo možné na tieto výzvy, pokiaľ sa objavia, reagovať; požaduje tiež primerané kompenzačné opatrenia, ktorými by sa reagovalo na nepredvídané udalosti a zlyhania trhu vyplývajúce z politických rozhodnutí;
19. zdôrazňuje, že pokiaľ ide o obdobie po roku 2020, musia sa v súvislosti s ďalším vývojom SPP najprv vymedziť politické opatrenia a ich konkrétne ciele, skôr než bude možné prideliť potrebné rozpočtové prostriedky.